

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Studijní obor: **Anglický jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání pro střední školy**

Název práce: **Rozvíjení dovedností kritického myšlení v rámci výuky čtení s porozuměním v hodinách anglického jazyka**

Autorka práce: **Dominika Kocmichová**

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Alena Prošková, Ph.D.**

Oponentka diplomové práce: **Mgr. Helena Lohrová, Ph.D.**

Quality of Research

1) Please rate the following statements about the thesis on a scale of 1 (insufficient) to 3 (excellent)

The topic of the thesis is suitable for the scope and well defined: 3

Sets clear goals or questions for research: 3

Demonstrates conceptual clarity and accuracy: 3

Demonstrates a good understanding of the linguistic works discussed: 3

Engages with the subject critically and analytically: 3

Uses relevant scholarship meaningfully: 3

2) Comment briefly on the quality of the research presented in the thesis:

Bakalářská práce Dominiky Kocmichové je vítaným příspěvkem k problematice kritického myšlení a jeho propojení s rozvojem čtenářské gramotnosti. Abstrakt práce jasně identifikuje cíl a zaměření výzkumu, tedy zmapovat možnosti rozvíjení kritického myšlení a jeho spojení s výukou anglického jazyka na gymnáziu. Práce vymezuje kritické myšlení v návaznosti na očekávané výstupy vzdělávání pro SŠ dle RVP-G (Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia). Dále práce analyzuje soubor učebnic Aj, které jsou aktuálně běžně používané pro výuku Aj na gymnáziích, a provádí zhodnocení rozvoje kritického myšlení v návaznosti na výuku řečové dovednosti čtení s porozuměním. Praktický výstup práce má tvořit metodická příručka rozvíjení kritického myšlení ve výuce angličtiny určená středoškolským vyučujícím. V rozsahu práce se jedná spíše o návodný postup pro práci s textem napsaný formou metodického doporučení. Didakticky jsou zohledněny tři základní fáze čtení s porozuměním, tzn. včetně fáze přípravné a následné, s cílem stimulovat kritického myšlení prostřednictvím aktivizace vyšší úrovně kognitivních dovedností.

Quality of Writing

1) Please rate the following statements about the thesis on a scale of 1 (insufficient) to 3 (excellent)

Has a clear and suitable structure: 3

Employs appropriate register and academic style: 3

Uses correct and relevant terminology: 3

Adheres to academic thesis guidelines, format and MLA style guide: 2

Written in correct and fluent English (both grammar and vocabulary): N/A (written in Czech)

Carefully edited with few typos or mistakes: 2

2) Comment briefly on the quality of the writing presented in the thesis:

Práce srozumitelně a smysluplně definuje pojem kritického myšlení a vysvětluje jeho význam v kontextu moderní společnosti. Na základě rešerše zdrojů autorka formuluje vlastní definici kritického myšlení (str. 17). Tuto definici shledávám v kontextu celé práce za velmi přínosnou. Osobně bych ji však situovala až na konec kapitoly I.1. Autorka uvádí klíčové metody rozvíjení kritického myšlení a hodnotí jejich uplatnění v současných učebnicích anglického jazyka pro gymnázia. Vzájemné propojení kritického myšlení s čtením s porozuměním je náležitě zdůvodněno a analyzováno. Práce stojí na solidním teoretickém základu a využívá relevantní zdroje.

Celkový dojem z práce kazí nepečlivá editace, která snadno svádí k hodnocení kvality práce na pozadí očividných jazykových a stylistických chyb. Pro ilustraci uvádím, str. 17 „Všichni výše zmínění čeští autoři se ale shodují se v tom“, str. 31 „které se v rozhovoru se projevují“, str. 51 (překlad citace, jazykově nesprávný) „rozumí povaze celého terénu, jeho celkovou strukturu“, str. 66 formulace výzkumné otázky č. 1 „Nacházející se v učebnici ..?“, str. 74 „odkazuje na určitá slova, když jsou zmíněny podruhé“.

Dále mám výhrady k prezentaci in-textových odkazů uvedených v kulatých, často se i opakujících, závorkách na zdroje, ze kterých bylo čerpáno. Tato praxe je nepřehledná a neozřejmuje původ prezentovaných informací. Pokud je nutné uvést dva či více zdrojů, uvádějí se v jedné kulaté závorce a oddělují se středníkem. Pro ilustraci uvádím příklad se str. 64 „Jedna z nejznámějších klasifikací je podle ruského pedagoga Zujeva z roku 1986, který rozděluje funkce učebnice na tyto: informační, transformační, systematizační, zpevňovací a kontrolní, sebevzdělávací, integrační, koordinační, rozvojově výchovná. (Průcha, Walterová, Mareš 2013, 323) (Průcha, 2017) (Zujev, 1986)“ Současně i dle citační normy ČSN ISO 690: 2022, která pro citace v textu pro formu jméno-datům používá Harvardský systém, je nesprávné uvedení zdrojů za tečkou. Tato praxe není běžná ani pro jiné citační normy a to především z praktických důvodů. Tzn. vždy je vhodnější uvádět odkaz v kulaté závorce výhradně před tečkou, která ukončuje větu. Nevypadá dobře, pokud se tečka zapíše před citací. Vytváří se tím tak „vakuum“ před další větou.

Možná zbytečnou nedokonalostí práce je i prázdný list vložený mezi str. 17 a 18.

Overall Review and Assessment

(short description of the thesis and its findings, what has been achieved, and areas for improvement)

Celkově práci považuji za velmi zdařilou. Je napsána velmi informativně, zcela k tématu, které je velmi aktuální a má jasnou implikaci pro moderní školství. Práce podtrhuje nutnost neprovádět jazykové vzdělávání mechanicky, ale i v pozici učitele neustále hledat cesty stimulující kritické i kreativní myšlení studentů. Právě práce s textem a na něj navazující rozvoj řečových dovedností jsou pro to velmi významnou doménou.

Questions for Defence

- 1) Prosím o objasnění kódů F a G v tabulkách hodnotících KM ve vybraných učebnicích. Tyto kódy nejsou uvedeny v legendě prezentované na str. 67.
- 2) Z analýzy vybraných učebnic je zřejmé, že kritické myšlení lze v hodinách výuky AJ rozvíjet nejen v návaznosti na práci s textem, ale též velmi efektivně, v návaznosti na poslech. Současně, aktivizace vyšších kognitivních dovedností, nezbytných pro

rozvoj KM, nenastává pouze během výuky receptivních dovedností. Navazující písemný a slovní projev jsou dle mého názoru neméně důležité. Otevřenou otázkou zůstává nejen, zda jazykové učebnice kritické myšlení rozvíjejí, ale jakým způsobem (tzn. nejen z hlediska obsahu učebnic, ale také z hlediska metodiky)? Jak by podle Vás měl být vyučující na výuku připraven a jak by měl výuku koncipovat, aby kritické myšlení při jazykových výstupech učení prováděli žáci sami, a ne umělá inteligence za ně?

Práci **doporučuji** k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: **výborně**

16. srpna 2023

Datum

Podpis